

บทที่ 6

สรุปผล และเสนอแนะเพื่อการวางแผน

ในบทนี้ จะเป็นการสรุปผลการศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว โดยจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. สรุปสภาพของอุตสาหกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม
2. ศึกษาสภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม
3. เสนอแนะเพื่อการวางแผน
4. ข้อเสนอนแนะต่อภาครัฐบาล ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

6.1 สรุปสภาพการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

จากการศึกษาสภาพความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในบทที่แล้ว พอจะสรุปสภาพการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวได้ดังนี้

6.1.1 สภาพการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จากการศึกษาความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อันได้แก่ อุตสาหกรรมที่พักอาศัยสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจรถเช่า จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมเหล่านี้มีความเชื่อมโยงในการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกันน้อยมาก แต่จะเป็นอุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ลูกค้ากลุ่มเดียวกัน คือ นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจรถเช่า จะเน้นการให้บริการกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนอุตสาหกรรมที่พักอาศัยสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาจะแบ่งย่อยออกเป็น 5 ระดับ คือ

- โรงแรมกลุ่มที่ 1 เป็นโรงแรมที่มีราคาห้องเดี่ยวตั้งแต่ 2,500 บาทขึ้นไป
- โรงแรมกลุ่มที่ 2 เป็นโรงแรมที่มีราคาห้องเดี่ยวตั้งแต่ 1,500-2,499 บาท
- โรงแรมกลุ่มที่ 3 เป็นโรงแรมที่มีราคาห้องเดี่ยวตั้งแต่ 1,000-1,499 บาท
- โรงแรมกลุ่มที่ 4 เป็นโรงแรมที่มีราคาห้องเดี่ยวตั้งแต่ 500-999 บาท
- โรงแรมกลุ่มที่ 5 เป็นโรงแรมที่มีราคาห้องเดี่ยวตั้งแต่ 500 บาทลงมา

จากการศึกษา พบว่า ธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นธุรกิจที่มีผลผลิตของการประกอบการในรูปของการให้บริการ มีสถานประกอบการกระจุกตัวอยู่มากในเขตอำเภอเมือง โดยโรงแรมในแต่ละระดับจะกระจายอยู่ตามถนนสายหลักของเมือง กล่าวคือ โรงแรมในกลุ่มที่ 1-3 จะตั้งอยู่บริเวณถนนสุขเทพ ถนนโชตนา ถนนช้างเผือก ถนนเจริญประเทศ เป็นต้น ส่วนโรงแรมในกลุ่มที่ 4-5 จะเป็นการประกอบการในลักษณะของบ้านรับรอง (Guest House) ซึ่งจะกระจุกตัวอยู่มากบริเวณถนนมูลเมือง ถนนราชมรรคา ถนนราชวงศ์ ถนนท้ายวัง และถนนรอบคูเมือง

ส่วนธุรกิจนำเที่ยวและธุรกิจรถเช่า ก็เป็นธุรกิจที่ให้บริการเช่นเดียวกัน โดยจะตั้งอยู่ในบริเวณถนนรอบคูเมือง มีทั้งที่เป็นแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และธุรกิจเหล่านี้ จะ เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง และไม่มีความเชื่อมโยงในการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน แต่จะเป็นการประกอบธุรกิจในลักษณะพึ่งพากัน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือการให้บริการกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยในส่วนของธุรกิจนำเที่ยวและธุรกิจรถเช่า จะเน้นการให้บริการกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากกว่า

6.1.2 สภาพการของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

จากการศึกษาความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อันได้แก่ อุตสาหกรรมไม้แกะสลัก อุตสาหกรรมเครื่องเงินและอัญมณี อุตสาหกรรมเครื่องจักสานจากไม้ไผ่และหวาย อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมผลิตอาหารและผลไม้สด และธุรกิจร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่า อุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีความเชื่อมโยงในการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกันน้อยมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมเหล่านี้มีลักษณะเฉพาะในการผลิตที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แม้ปัจจัยการผลิตในด้านแรงงาน แต่ละอุตสาหกรรมก็ต้องการแรงงานที่มีทักษะ (Skill) ที่แตกต่างกัน ส่วนในเรื่องของการไหลเวียนของผลผลิต การเดินทางของผลผลิตที่ได้จากอุตสาหกรรมเหล่านี้ จะมีจุดหมายปลายทางคล้ายกัน กล่าวคือ ผลผลิตที่ผลิตได้จะถูกขนส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศบ้าง ส่งไปขายยังภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยบ้าง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะส่งไปจำหน่ายยังประเทศในแถบยุโรป กรุงเทพฯ ภูเก็ต และจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยว เป็นต้น โดยจะใช้การขนส่งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน เป็นต้น ส่วนความเชื่อมโยงทางด้านแรงงานนั้น พบว่า อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะใช้แรงงานภายในท้องถิ่น หรือในระแวกโรงงาน จะมีบ้างที่เป็นแรงงานจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชียงราย ลำพูน แพร่ น่าน เป็นต้น

6.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว พบว่า มีความเชื่อมโยงต่อนั้นอยู่ในกระบวนการผลิต และการกระจายผลผลิต ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลผลิตของการ ประกอบการในรูปของบริการและการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวนั้น จะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตที่ต้องใช้ปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่เป็น รูปธรรม ซึ่งลักษณะการผลิตของอุตสาหกรรมแต่ละประเภท ก็จะมี ความแตกต่างกัน ทั้งทางด้าน การใช้ปัจจัยการผลิต ซึ่งรวมถึงปัจจัยแรงงานด้วย และทางด้านผลผลิตที่ได้ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวที่ทำการศึกษาก็ยังมีความ สัมพันธ์กันในลักษณะพึ่งพากัน เนื่องจากแต่ละอุตสาหกรรมมีกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียวกัน คือนักท่อง เที่ยว ซึ่งจะเป็นผู้บริโภคสินค้าที่ผลิตได้จากอุตสาหกรรมเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของการให้ บริการ หรือในรูปของสินค้าก็ตาม อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว จะมีความเชื่อมโยงกันใน 2 ลักษณะ คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จะมีความเชื่อมโยงกันในเชิงส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Complementary Linkage) ส่วนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว จะมีความเชื่อมโยงกันในเชิงประกอบ (Ancillary Linkage)

สำหรับความเชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลังของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทำการ ศึกษา พบว่า แต่ละกิจกรรมมีความเชื่อมโยงไปข้างหลังค่อนข้างสูง ในขณะที่ความเชื่อมโยงไป ข้างหน้ามีน้อยมาก เนื่องจากผลผลิตที่ได้จะเป็นสินค้าขั้นสุดท้าย (Final Products) ซึ่งผู้ซื้อนำไปบริโภคได้เลย จะไม่ก่อให้เกิดการผลิตต่อ

6.2 ศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการ ท่องเที่ยวจากผลความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมและพื้นที่

ในการศึกษาศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เนื่องกับการท่องเที่ยว จะทำการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 3 ส่วนย่อย ๆ คือ

1. สักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงใหม่สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติได้ไม่ยากนัก เพราะมีผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีขีดความสามารถทางการบริหารจัดการสูง มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม สำหรับผู้ที่ต้องการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยนักท่องเที่ยวจะมาพักที่เชียงใหม่ก่อน แล้วจึงเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือเป็นศูนย์กลางที่นักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านจะมาพำนักก่อนที่จะเดินทางไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทย หรือไปยังประเทศอื่น ๆ โดยเชียงใหม่มีโรงแรม ที่พัก ที่ทันสมัยจำนวนมาก มีระบบการเงินการธนาคารที่ทันสมัยและสะดวกในการแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางรถไฟ รถยนต์ และมีสนามบินนานาชาติ นอกจากนี้เชียงใหม่ยังมีแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อน และชื่อของที่ระลึกมากมายที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวหรือจับจ่ายใช้สอยได้ตามรสนิยมและความต้องการของตน

2. สักยภาพในการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม

1. จังหวัดเชียงใหม่มีทรัพยากรธรรมชาติมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตทางการเกษตรทั้งข้าว พืชไร่ ผัก และผลไม้ เช่น กระเทียม ถั่วเหลือง หอมแดง ลำไย ฯลฯ พืชผลทางการเกษตรเหล่านี้ สามารถใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรประเภทผักและผลไม้ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และยังสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการจำหน่ายในประเทศ และเพื่อการส่งออกได้อีกมาก เชียงใหม่จึงเหมาะสำหรับอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบในท้องถิ่น (Resource Based Industry) และนี่ก็เป็นเหตุผลที่อุตสาหกรรมประเภทนี้ มาตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่มากขึ้นเรื่อย ๆ

2. จังหวัดเชียงใหม่มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง และยังมีสถาบันเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคนิค โรงเรียนสารพัดช่างต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก จึงนับเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแห่งหนึ่งของประเทศ และเป็นแหล่งผลิตแรงงานฝีมือที่สำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม ทั้งในด้านการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งในปัจจุบันสถาบันวิจัยและห้องทดลองต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาชั้นสูงก็ได้ให้บริการแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในระดับเอกชนอยู่แล้ว

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการส่วนมากพบว่า แรงงานของจังหวัดเชียงใหม่มี

ความประณีตบรรจง และมีความชำนาญเฉพาะอย่าง นอกจากนั้นจังหวัดเชียงใหม่ยังมีแหล่งแร่ธาตุต่าง ๆ ภายในจังหวัด ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นพลังงานในภาคอุตสาหกรรมได้

3. จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประชากรกว่า 1.5 ล้านคน ทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นตลาดขนาดใหญ่ของการค้าหลายประเภท ซึ่งในการพิจารณาเรื่องที่ตั้งอุตสาหกรรมนั้น ตลาดก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาด้วย เพราะอุตสาหกรรมบางประเภทจำเป็นต้องอยู่ใกล้ตลาด เพื่อประหยัดค่าขนส่งสินค้า

4. จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ในเขตการส่งเสริมการลงทุนเขต 3 ซึ่งนักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุดจากแรงจูงใจในรูปภาษีอากรที่รัฐบาลจัดให้และสิทธิประโยชน์เหล่านี้ ยังครอบคลุมถึงอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป อีกด้วย

5. จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองหลักของภาคเหนือตอนบน มีระบบการขนส่งคมนาคมสะดวก ทั้งทางบกและทางอากาศ ทำให้การขนส่งสินค้าสามารถทำได้รวดเร็ว นอกจากนั้นเชียงใหม่ยังมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการลงทุนทางอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ หรือระบบสื่อสารต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินการทางด้านอุตสาหกรรม มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ

6. จังหวัดเชียงใหม่อยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรมลำพูน ทำให้บริเวณเชื่อมต่อเชียงใหม่-ลำพูน ตามแนวทางหลวงหมายเลข 11 (ถนนเชียงใหม่-ลำปาง) มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมค่อนข้างจะพร้อมสมบูรณ์

3. ศักยภาพในการพัฒนาทางด้านการค้าและบริการ

เชียงใหม่เหมาะที่จะเป็นเมืองทางด้านการค้าและบริการ เพราะมีความได้เปรียบจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือตอนบนหลายประการ คือ

1. มีความได้เปรียบด้านโครงข่ายบริการพื้นฐาน ทั้งทางด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อถึงกันภายในจังหวัด และเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่สำคัญของภาคเหนือ เป็นจุดหมายปลายทางของเส้นทางรถไฟสายเหนือ และมีสนามบินนานาชาติที่เป็นเหมือนประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างสะดวก มีระบบการเงินการธนาคารที่ทันสมัยพร้อมมูลที่จะตอบสนองความต้องการของธุรกิจการค้าและบริการได้เป็นอย่างดี

2. มีองค์การธุรกิจเอกชน ได้แก่ หอการค้า สภาอุตสาหกรรม และชมรมธนาคาร

ตารางที่ 6.1 : การแจกแจงกิจกรรมการลงทุนตามศักยภาพของพื้นที่

อำเภอ	ประเภทการลงทุน	หมายเหตุ	
อำเภอเมือง	ธุรกิจการพาณิชย์ การบริการ	ราคาที่ดินค่อนข้างสูง	
อำเภอสันกำแพง	หัตถอุตสาหกรรม เลือผ้าสำเร็จรูป		
	อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชั้นสูง		
	ที่อยู่อาศัย ของที่ระลึก ท่องเที่ยว		
อำเภอสารภี	สถานีขนถ่ายสินค้า การขนส่ง		
	แปรรูปการเกษตร เลือผ้าสำเร็จรูป		
อำเภอดอยสะเก็ด	ที่อยู่อาศัย ท่องเที่ยว เชื้อนแม่กวัง (กีฬาทางน้ำ)		
อำเภอสันทราย	แปรรูปการเกษตร เกษตรเชิงพาณิชย์ (เห็ด, มันฝรั่ง)		ราคาที่ดินเริ่มสูง
อำเภอแมริม	เกษตรเชิงพาณิชย์ ท่องเที่ยว		
อำเภอแม่แตง	ท่องเที่ยว เชื้อนแม่จืด ทวีร์ป่า เกษตรเชิงพาณิชย์		
อำเภอหางดง	ที่อยู่อาศัย หัตถอุตสาหกรรม		
อำเภอจอมทอง	ปศุสัตว์ ท่องเที่ยว		
อำเภอฮอด	ปศุสัตว์ ท่องเที่ยว		
อำเภอดอยเต่า	ปศุสัตว์ ท่องเที่ยว		
อำเภอสะเมิง	ท่องเที่ยว ทวีร์ป่า	สะเมิง และแม่แจ่ม มีเหมืองแร่ดีบุกและลิกไนต์	
อำเภอแม่แจ่ม	ท่องเที่ยว		
อำเภออมก๋อย	เขตอุทยาน และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ ป่า ท่องเที่ยว ทวีร์ป่า		
อำเภอพร้าว	อุตสาหกรรมเกษตร ทวีร์ป่า		
อำเภอฝาง	อุตสาหกรรมเกษตร ท่องเที่ยว Health Resort		
อำเภอแม่เมาะ	อุตสาหกรรมเกษตร ท่องเที่ยว		
อำเภอสันป่าตอง	แปรรูปเกษตร		
กิ่งอำเภอแม่ทา	เกษตร เกษตรเชิงพาณิชย์		
กิ่งอำเภอไชยปราการ	อุตสาหกรรมเกษตร	ลิกไนต์	
อำเภอเวียงแหง	ท่องเที่ยว การค้าชายแดน		

ที่มีขีดความสามารถสูง และมีการรวมตัวกันอย่างเป็นระบบ มี กรอ. ที่ตื่นตัวและสนใจปัญหาการพัฒนาจังหวัด

3. เชียงใหม่มีบริการพื้นฐานทางสังคมที่ทันสมัยและมีคุณภาพ เช่น โรงพยาบาล คลินิก และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจให้นักธุรกิจเข้ามาทำการค้าและลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้นเรื่อย ๆ (ตารางที่ 6.1)

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวางแผน

จากการศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าจังหวัดเชียงใหม่ เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์พิเศษ เป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจ การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบน เชียงใหม่จึงจำเป็นต้องมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง เพื่อให้เมืองเติบโตอย่างมีทิศทางและเป็นระเบียบ เพื่อที่จะรักษาเอกลักษณ์ของเชียงใหม่เอาไว้ให้ดี ซึ่งจะได้นำเสนอแนวทางไว้ดังนี้

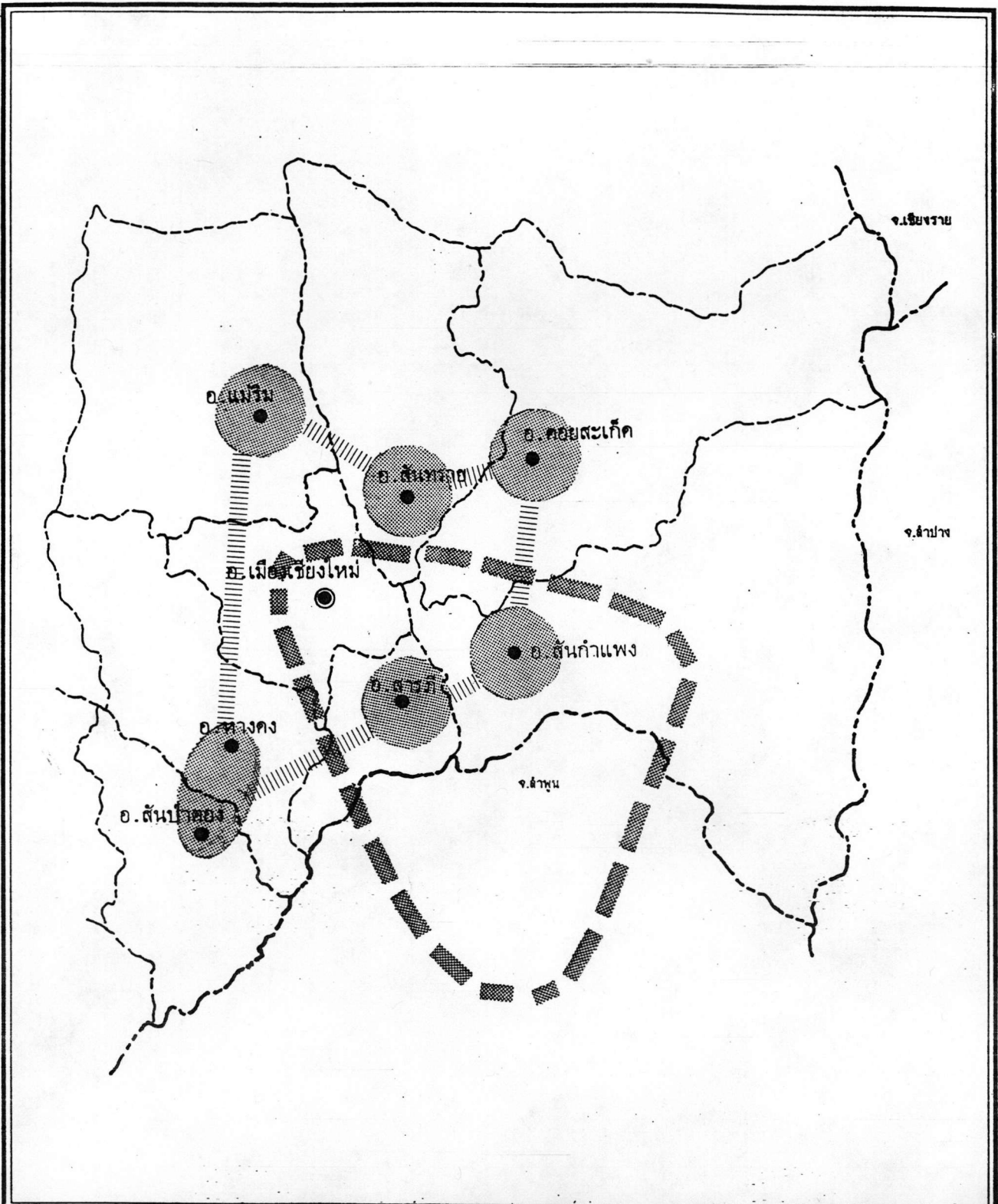
6.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับเขตสามเหลี่ยมพัฒนา

แนวคิดนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำลังวางแนวทางศึกษาความเป็นไปได้ของการควบคุมทิศทาง การขยายตัวของเมืองเชียงใหม่ ออกไปทางด้านตะวันออกของแม่น้ำปิง ซึ่งอาจจะเรียกว่า เขตสามเหลี่ยมการพัฒนา เชียงใหม่-สันกำแพง-ลำพูน เพื่อส่งเสริมให้การขยายตัวของเมืองเชียงใหม่และเมืองลำพูนบางส่วนเป็นไปในทิศทางนั้น แนวคิดเขตสามเหลี่ยมพัฒนาบริเวณสามเหลี่ยมนี้ เป็นแนวคิดที่ต้องการอนุรักษ์เมืองเก่าไว้ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง และให้ฝั่งตะวันออกเป็นบริเวณที่จะพัฒนาแบบสมัยใหม่ได้อย่างเต็มที่ คือ ให้เชียงใหม่เติบโตตามศักยภาพที่ควรจะเป็นของเมือง ขณะเดียวกันก็ยังคงรักษาเอกลักษณ์ และความเก่าแก่ของเมืองไว้ไม่ให้ถูกทำลายไปโดยกระแสการพัฒนา (แผนที่ 6.1)

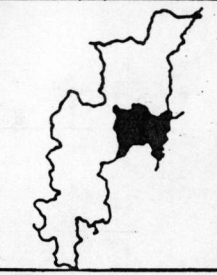

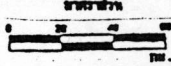

6.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับวงแหวนพัฒนา

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือตอนบนอย่างแท้จริง และให้เชียงใหม่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ยังคงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นเชียงใหม่เอาไว้ให้ได้ ซึ่งแนวคิดของวงแหวนพัฒนามีดังนี้

1. ควรมีการผนวกการพัฒนาชุมชนเมืองรอบ ๆ เชียงใหม่ อันได้แก่ แม่ริม คอยสะเก็ด สันทราย สันกำแพง สารภี และหางดง-สันป่าตอง เข้าเป็นเขตวงแหวนพัฒนา

**การศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาคเหนือตอนบน และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง**

	แสดง แสดงแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่ศึกษา	 N ขาวน้ำเงิน 0 20 40 60 80 100 กม.
	สัญลักษณ์ เขตสามเหลี่ยมพัฒนา วางแนวพัฒนา	
 สภาวิจัยการวางแผนภาพและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาผังเมืองและการพัฒนา	ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	แผนที่ 6.1

(Growth Circle) จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันชุมชนเมืองเหล่านี้เป็นเหมือนชุมชนย่อย หรือเมืองบริวารของเชียงใหม่ ซึ่งไม่มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อถึงกันโดยตรง จึงทำให้ชุมชนเหล่านี้ ต้องพึ่งพาบริการต่าง ๆ จากเชียงใหม่เกือบทุกด้าน สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคือ ถนนทุกสายในชุมชนเหล่านี้มุ่งเข้าสู่เชียงใหม่ ทำให้เมืองเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์กับเชียงใหม่โดยตรง ทำให้เชียงใหม่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และดึงดูดเอาทรัพยากรจากชุมชนเหล่านี้มาบำรุงเลี้ยงเชียงใหม่ การก่อสร้างถนนวงแหวนรอบที่ 3 ซึ่งเป็นถนนที่อยู่ในโครงการตามผังเมืองรวมนั้น หากจะมีการก่อสร้างโดยเร็วก็จะทำให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างชุมชนรอบนอกได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องผ่านเชียงใหม่ ทำให้ชุมชนเหล่านี้มีความเชื่อมต่อ (Linkage) และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างกันเองได้และตอบสนองความต้องการของกันและกันได้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงควรก่อสร้างถนนวงแหวนรอบที่ 3 ไปพร้อม ๆ กับถนนวงแหวนรอบที่ 2 โดยไม่ต้องรอให้ถนนวงแหวนรอบที่ 2 เสร็จเรียบร้อยเสียก่อน

2. เชียงใหม่ควรแบ่งเขตเมืองออกเป็น 2 ส่วน คือ เขตอนุรักษ์ (Old Chiang Mai) และเขตพัฒนาสมัยใหม่ (New Chiang Mai) ให้ชัดเจน โดยใช้น้ำป่าเป็นแนวทางการแบ่ง ภายในเขตอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำป่า ควรมีการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเคร่งครัด โดยแบ่งออกเป็นบริเวณที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ เขตอนุรักษ์ และบริเวณพาณิชย์กรรม ภายในบริเวณกำแพงเมืองอาจจัดเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ โดยทำทางเท้าบนถนนสายหลักเชื่อมต่อถึงกัน เพื่อให้สามารถใช้เป็นที่เดินพักผ่อนออกกำลังกาย หรือทำเป็นเส้นทาง Walking Tour ปรับแต่งภูมิทัศน์ให้เป็นระเบียบสวยงาม และมีการควบคุมแบบการก่อสร้างอาคาร เพื่อคงเอกลักษณ์ของเมืองเก่าไว้ และจำกัดการวิ่งของรถยนต์บางประเภท ในส่วนที่เป็น New Chiang Mai นั้น จะเป็นย่านธุรกิจการค้า อาคารสูง ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ซึ่งสถานีขนส่งและสถานีรถไฟ จะอยู่ในส่วนนี้ด้วย (แผนที่ 6.1)

6.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองรอบนอก

กลยุทธ์อีกอันหนึ่งของการกระจายความเจริญลงสู่พื้นที่รอบนอกของจังหวัด คือ การวางผังระบบความเชื่อมโยงของเมืองต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดเข้าด้วยกัน สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้จัดวางผังระบบความเชื่อมโยงของเมือง โดยเรียกว่า ผังระบบชุมชนโดยคาดหวังว่า ชุมชนศูนย์กลางแต่ละแห่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางควบคุมขนาดและทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภายใต้อิทธิพล ตามบทบาทและความสำคัญของศูนย์กลางนั้น ๆ จาก

นั้นจึงใช้ระบบชุมชนที่ได้กำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อเสริมสร้างบทบาทของชุมชนศูนย์กลางเหล่านี้ให้สอดคล้องกับนโยบายผังโครงสร้างจังหวัดเชียงใหม่ ตามผังระบบชุมชนได้จำแนกเมืองศูนย์กลางความเจริญลดหลั่นกันตามลำดับ เป็น 3 ระดับ คือ

1. **ศูนย์กลางหลัก** หรือศูนย์กลางของจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการบริหาร ศูนย์กลางทางด้านการค้าและการธนาคาร การบริการทางสังคม การคมนาคมขนส่ง ปัจจุบันนี้ ศูนย์กลางหลักได้แก่ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่

2. **ศูนย์กลางรอง** มีความสำคัญรองลงไปจากศูนย์กลางหลัก ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางระดับท้องถิ่น มีบทบาทด้านธุรกิจการเงิน การธนาคาร การค้า และการบริการทางสังคม ในจังหวัดเชียงใหม่มีศูนย์กลางรอง 2 แห่ง คือ

1. **ศูนย์กลางเวียงฝาง** ซึ่งเป็นที่ตั้งของสภากาชาดเวียงฝาง จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีพื้นที่อิทธิพลครอบคลุมอำเภอฝาง และอำเภอแม่อาว

2. **ศูนย์กลางบ้านหลวง** เป็นที่ตั้งของสภากาชาดบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาพื้นที่ตอนใต้ของจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่อิทธิพลครอบคลุม 5 อำเภอ คือ จอมทอง ฮอด ดอยเต่า แม่แจ่ม และอมก๋อย

3. **ศูนย์กลางชนบท** เป็นศูนย์กลางที่มีความสำคัญต่อจากศูนย์กลางรองของจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในระดับอำเภอ เพื่อให้บริการแก่พื้นที่ชนบทโดยรอบ จังหวัดเชียงใหม่มีศูนย์กลางชนบท 22 แห่ง คือ แม่อาว เชียงดาว เวียงพร้าว สันมหาพน แกนพัฒนา สะเมิง แม่แจ่ม แม่ริม สันทรายหลวง เชียงดอย ฮางเนิ้ง สันกำแพง หางดง หนองตองพัฒนา ฮูว่า บ้านกลาง บ้านกาด ท่าข้าม อมก๋อย ท่าเดื่อ เวียงแหง และปงคำ

สำหรับชุมชนที่เป็นศูนย์กลางชนบทรอบ ๆ เมืองเชียงใหม่ ได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ไว้เป็นพิเศษดังนี้

1. ชุมชนเมืองแม่ริม ให้มีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าและการบริการ
2. ชุมชนเมืองสันกำแพง ให้มีบทบาทเป็นศูนย์กลางบริการอุตสาหกรรม
3. ชุมชนเมืองฮางเนิ้ง ให้มีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้า ศูนย์กลางการบริการทางเกษตรกรรม

6.3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน แต่จะมุ่งเน้นการพัฒนาเป็นพิเศษ เฉพาะในบริเวณพื้นที่ราบตอนกลาง คือ

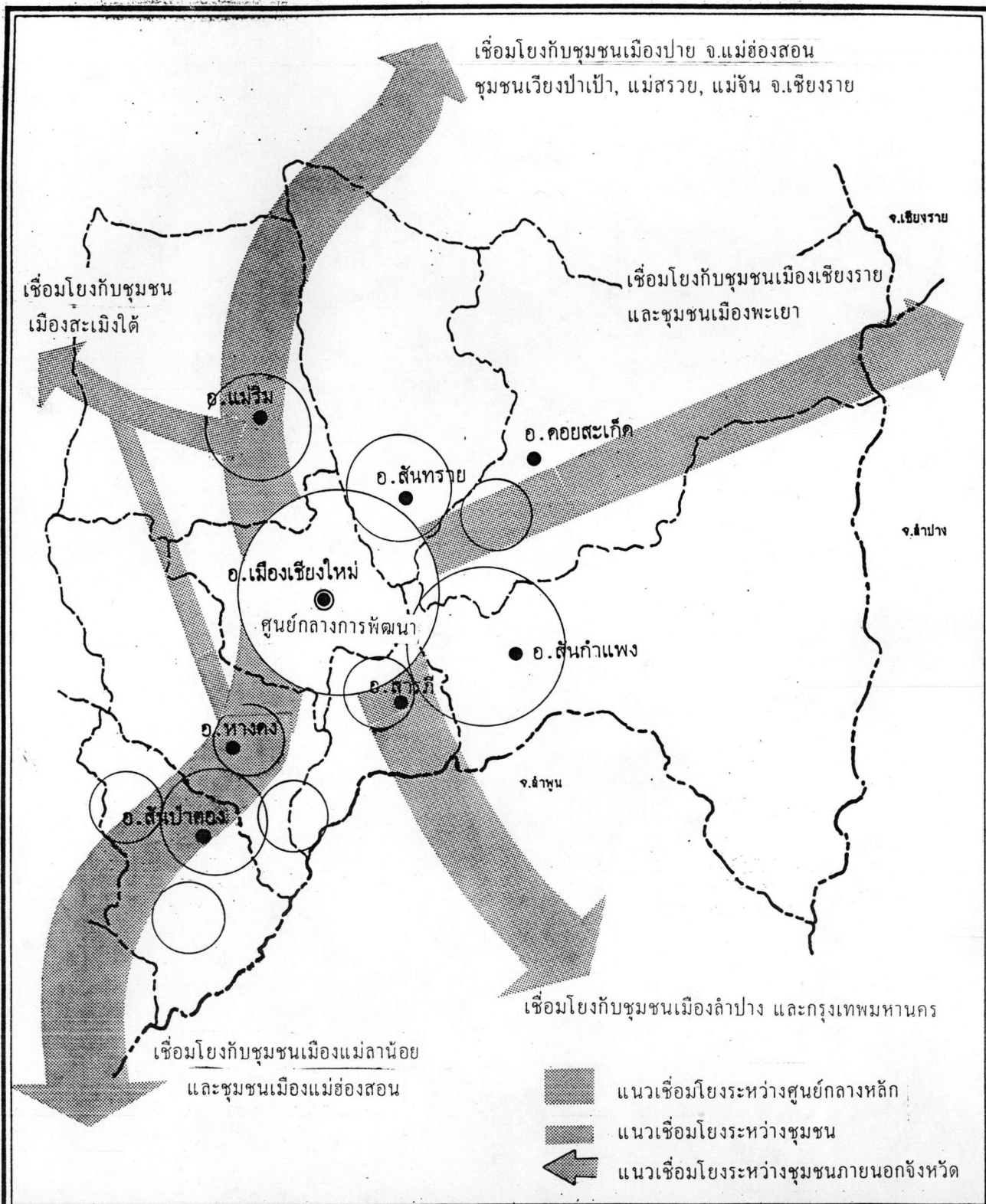
1. ที่ราบตอนกลาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอ คือ แม่แตง แม่ริม สันทราย ดอยสะเก็ด สารภี หางดง สันกำแพง สันป่าตอง และอำเภอเมือง มีพื้นที่รวม 5,179 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ป่าสงวนประมาณ 3,555 ตารางกิโลเมตร ที่เหลือเป็นพื้นที่ราบประมาณ 1,623 ตารางกิโลเมตร

สำนักผังเมืองได้วางแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณที่ราบตอนกลาง ให้เป็นพื้นที่ภายใต้อิทธิพลของศูนย์กลางหลักของจังหวัด และกำหนดให้เป็นเขตการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร เนื่องจากเป็นเขตที่มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่หลายโครงการ เช่น โครงการชลประทานแม่แตง โครงการแม่แฝก โครงการแม่กวง โครงการแม่ปิง และโครงการแม่จัด และยังมีโครงการชลประทานขนาดเล็ก และโครงการชลประทานราษฎรกระจายอยู่ทั่วไป (แผนที่ 6.2)

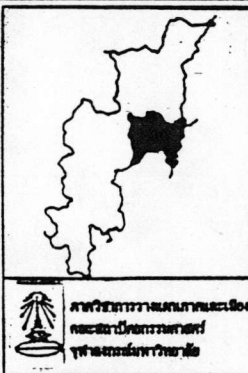
2. ที่ราบตอนเหนือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ลุ่มน้ำฝาง มีพื้นที่ทั้งหมด 2,461 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอฝาง และอำเภอแม่อาย จำแนกเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 1,613 ตารางกิโลเมตร ที่เหลือเป็นพื้นที่ราบตอนเหนือ เป็นแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญหลายชนิด คือ ข้าว ยาสูบ ถั่วเหลือง กระจ่างมัย มัณฑะรัง ไบซา กาแฟ และผลไม้ นอกจากนี้ พื้นที่บริเวณนี้ ยังมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ มีธรรมชาติสวยงาม และยังมีโบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในบริเวณเวียงฝาง ซึ่งเหมาะแก่การพัฒนาเชิงประวัติศาสตร์และโบราณคดี

ในด้านการใช้ที่ดินบริเวณที่ราบตอนเหนือนี้ ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมหลักของจังหวัด แต่เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้เพาะปลูกพืชได้ไม่เต็มที่ จึงควรมีการพัฒนาาระบบชลประทานเพื่อให้เกิดการเกษตรกรรมดีขึ้น เพื่อให้การใช้พื้นที่เกิดประโยชน์เต็มที่

3. ที่ราบตอนใต้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปิง ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ คือ จอมทอง ฮอด และดอยเต่า มีพื้นที่ทั้งหมด 4,077 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ป่าสงวน 3,824 ตารางกิโลเมตร ที่เหลือเป็นพื้นที่ราบประมาณ 253 ตารางกิโลเมตร ตามผังการใช้ที่ดินได้กำหนดให้บริเวณนี้ เป็นเขตเกษตรกรรมทั่วไป เนื่องจากสภาพดินโดยทั่วไป ให้ผลผลิตปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลูกคลื่นลอนตื้น และที่ราบเชิงเขา การใช้พื้นที่ในบริเวณนี้ จึงควรเน้น

การศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาคเหนือตอนบน และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

แสดง รูปแบบการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

สัญลักษณ์

- ขนาดประชากรมากกว่า 50,000 คน
- ขนาดประชากรมากกว่า 30,000-50,000 คน
- ขนาดประชากรมากกว่า 20,000-30,000 คน
- ขนาดประชากรมากกว่า 10,000-20,000 คน

ที่มา :

N

มาตราส่วน

แผนที่ 6.2

การพัฒนาพืชไร่ หรือทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ นอกจากนั้นบริเวณยังมีภูมิประเทศสวยงามเหมาะแก่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

พื้นที่ที่เหลือส่วนใหญ่ของจังหวัดทางตอนใต้และตะวันตก เป็นพื้นที่ภูเขาและเขตป่าต้นน้ำลำธาร ซึ่งจำเป็นต้องจัดเป็นเขตอนุรักษ์ หรือพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จำกัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ

6.3.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ราบตอนกลางของจังหวัดเชียงใหม่

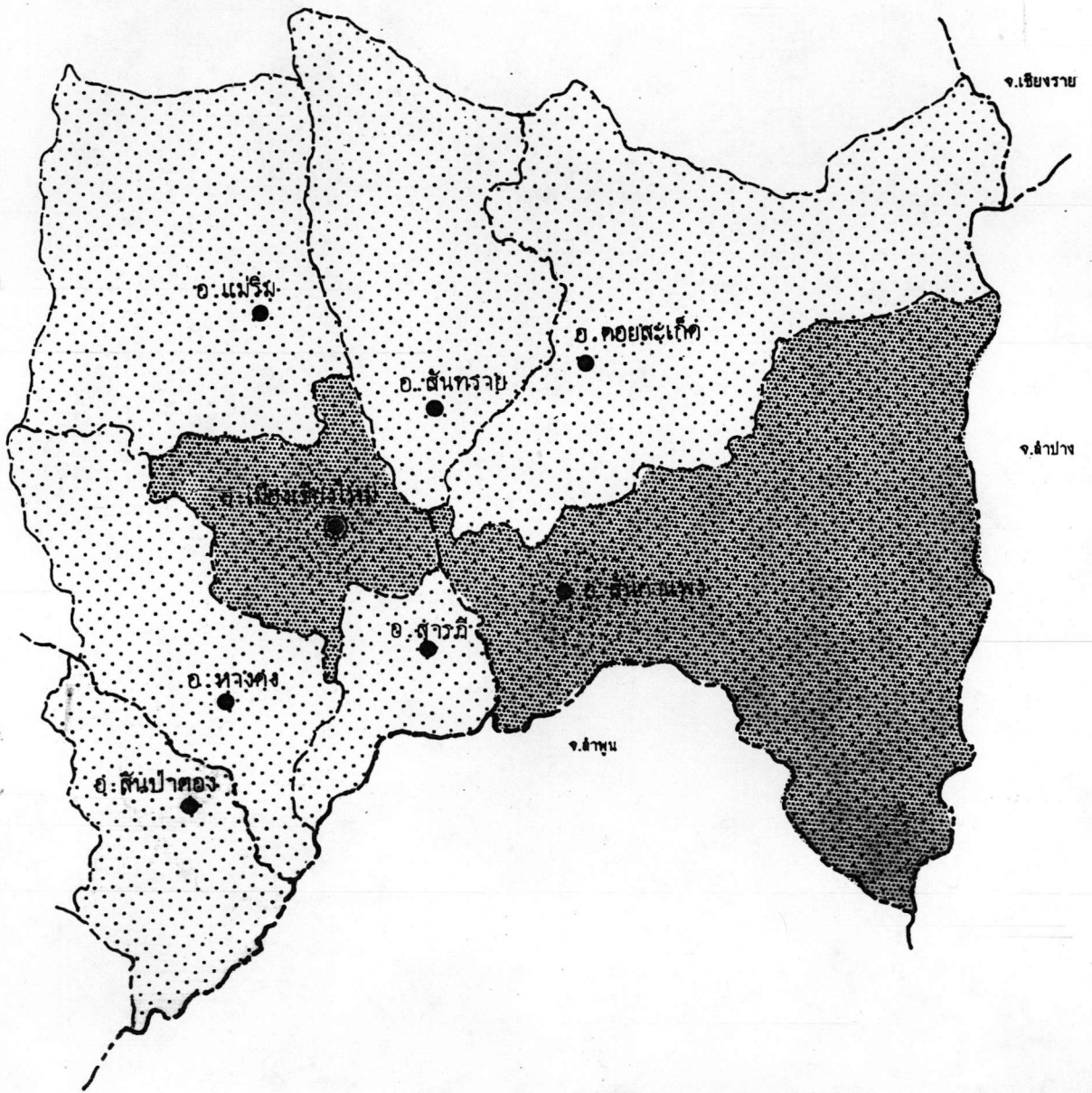
จากการศึกษาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บริเวณที่ราบตอนกลางของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่ 8 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอสันกำแพง อำเภอสันทราย อำเภอแม่ริม อำเภอหางดง อำเภอสารภี อำเภอดอยสะเก็ด และอำเภอสันป่าตอง พบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว คือพื้นที่ราบตอนกลาง ซึ่งมีโครงการบริการพื้นฐานพร้อมกว่าพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัด หรือของภูมิภาค โดยแบ่งพื้นที่ที่มีศักยภาพได้เป็น 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการกระจายผลผลิต และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิต กล่าวคือ

1. อำเภอเมือง และอำเภอสันกำแพง น่าที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีระบบโครงสร้างพื้นฐานสมบูรณ์ แต่ในปัจจุบันสภาพถนนของพื้นที่ดังกล่าวค่อนข้างแคบ รัฐบาลควรที่จะพัฒนาระบบขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. อำเภอโคกหล่อ น่าที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว (แผนที่ 6.3)

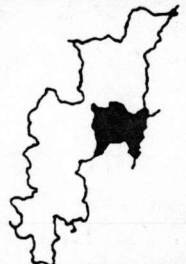

นอกจากนี้การพัฒนาในระดับจังหวัด ควรที่จะพัฒนาระบบขนส่งทั้งทางบก และทางอากาศ ให้สามารถติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศให้มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการกระจายและรวบรวมสินค้าของภูมิภาคต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ตัวเมืองเชียงใหม่เอง ก็ควรที่จะต้องอนุรักษ์และดูแลสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดปัญหา ระบบโครงสร้างพื้นฐานต้องเพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

6.4 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐบาล

จากการศึกษาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

การศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาคเหนือตอนบน และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

	แสดงพื้นที่ที่เป็นแหล่งกระจายและแหล่งผลิตสินค้า		
	สัญลักษณ์		
 <p>ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	ที่มา : จากการศึกษา		แผนที่ 6.3

พบว่า ในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งในการศึกษาก็ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาไว้ดังนี้

1. กระจายอำนาจสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น โดยให้การพิจารณาขออนุญาตต่าง ๆ เสรีจึ้นที่จังหวัดหรือจังหวัดมีอำนาจตัดสินใจได้เลย
  2. ปรับปรุงบทบาทของรัฐให้เป็นผู้สนับสนุน และกำกับดูแลมากกว่าการควบคุม
  3. บังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันสำหรับผู้อยู่ในธุรกิจทุกประเภท
  4. จัดตั้งศูนย์หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับภาวะตลาด แรงงานทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ
  5. ปรับปรุงระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ
  6. ปรับปรุงภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง การออกแบบก่อสร้างของทางราชการควรคำนึงถึงเอกลักษณ์และความสวยงามของเมืองด้วย
  7. ขยายบริการการส่งออกแบบครบวงจร โดยให้การดำเนินการทางด้านระเบียบพิธีศุลกากรเสรีจึ้นที่เชียงใหม่เลย
  8. จัดให้มีระบบขนส่งมวลชนภายในตัวเมือง และระหว่างตัวเมืองกับบริเวณชานเมือง เพื่อแก้ปัญหาจราจร
  9. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ผลิตบุคลากรระดับฝีมือแรงงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม โรงเรียนสารพัดช่างน่าจะขยายลงไปในระดับอำเภอ
  10. จัดให้มีศูนย์ประชุมเนกประสงค์ขนาดใหญ่ เช่นเดียวกับศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เพื่อการจัดประชุม แสดงสินค้า นิทรรศการต่าง ๆ แสดงศิลปวัฒนธรรม งานพิธีสำคัญ ๆ การต้อนรับอาคันตุกะของเมือง และการประชาสัมพันธ์เชิงธุรกิจ ฯลฯ
- เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงเกือบทุกด้าน การที่เชียงใหม่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังและต่อเนื่องให้เป็นเมืองหลักของภาคเหนือมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 จนถึงปัจจุบัน ทำให้เชียงใหม่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับรองรับการพัฒนามากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือตอนบน ซึ่งขณะนี้เชียงใหม่เป็นทั้งศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางการบริหารราชการระดับภูมิภาค ศูนย์กลางการท่องเที่ยว ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง การเงิน

การธนาคาร การพาณิชย์ และการบริการต่าง ๆ ฯลฯ เชียงใหม่จึงมีความพร้อมทั้งทางด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรมนุษย์พอสมควร ทำให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ใหญ่เป็น
อันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร ปัญหาของเชียงใหม่จึงไม่ได้อยู่ที่ "การไม่พัฒนา" แต่อยู่ที่ทิศ
ทางของการพัฒนาไม่ชัดเจนมากกว่า

จากการศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะทำให้ทราบถึงความ
สัมพันธ์ของการใช้ปัจจัยการผลิต และการกระจายผลผลิตไปยังพื้นที่ต่าง ๆ แล้ว ยังพบว่าจังหวัด
เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ และความพร้อมในการที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว
ในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติต่อไป